

నాలుగవ మజిలీ

“నిలబడి ఉన్నారేం, కూర్చోండి—అలా చూస్తూ కూర్చుంటావేమిటోయ్ మంగరాజూ, లే వారు కూర్చుంటారు” అన్నాడు డాక్టరు మూర్తి.

“ఫరవాలేదు నాయనా, నిలబడ గలను. కాకపోయినా కూర్చోవాలంటే ఇటుసక్కన బిల్లిమీద స్థలం ఉందిగా.”

“అబ్బేబ్బే, మీరటు కూర్చుంటే డాక్టరుగారు ఊరుకుంటారా ? రండిసార్” అంటూ గబ్బాణున కుర్చీలోంచి లేచి నిలబడ్డాడు మంగరాజు.

నాకి పాదావుడి నచ్చలేదు. మా అబ్బాయి డాక్టరు మూర్తికి స్నేహితుడే కావచ్చును. అంతమాత్రాన ప్రత్యేకత చూపించకూడదు. అందుకవి ఆ మాటే అనేకాను కూడా.

“ఇటువంటి మర్యాదలు నాకు నచ్చవోయ్ మూర్తి ! డాక్టరు ఈ స్నేహాలు అవీ పట్టించుకోకూడదు. అందరూ సమానులే ! మనకి ఈ మొహమాటాలు చావవు కనుకనే మనవాడెవడూ వ్యాపారంలో బాగుపడడు.”

నవ్వేశాడు మూర్తి.

“పోవీ పరిచయాన్ని అవతల పెట్టేయండి మీ వయస్సుకయినా మర్యాద ఇవ్వద్దా ?”

చళ్ళున కొట్టినట్లయింది నాకు. ఈ మధ్యను ఎక్కడికి వెళ్ళినా ఇదొక బాధయిపోయింది నాకు. “పెద్దవారు నిలబడలేరు” అంటూ వెధవ జాలీ వీరూను. నామీద ఎవరయినా జాలీ పడితే నాకు ఫరమ అసహ్యం. ఈ లోకంలో నేను పనికిరాను అని వాళ్ళు చెబుతున్నట్లుంటుంది నాకు.

“నేనూ చిన్నప్పుడు బాగా వ్యాయామం చేసినవాడి నేనోయ్, క్రికెట్టు బ్రహ్మాండంగా ఆడేవాడిని. జ్వరంవచ్చి ఇంజర్ యూవివర్సిటీ వెలక్స్నోలోకి పోలేకపోయాను.”

ముసలివాళ్ళకిలా మాట్లాడడం మామూలే అన్నంత తేలిగ్గా నవ్వే శాదు అతను తరువాత లేచి పెతస్కోపుతో నా గుండెల్ని కాసేపు పరీక్షించాడు. రక్తపుపోటు కాసేపు పరీక్షించాడు. అవన్నీ అయినాక తన నీటులో పోయి కూర్చున్నాడు మాట్లాడకుండా.

నాకీ నిశ్శబ్దం చిరాకు కలిగించింది. సినిమాల్లో “ఒక్కసా రిమీరిలా రండీ” అంటూ రోగి బంధువుని దూరంగా తీసుకెళ్ళి పెదిమ విరవడం గుర్తుకొస్తుంది.

“అనిక నేను గోపాల్ తో మాట్లాడుతాను గానీండి బాబాయిగారూ, మీరిక డిస్పెన్సరీకి రాకండి ఇహ నుంచి.”

“ఏం నేనొస్తే నీకిబ్బందిగా ఉంటుందా ?”

“అమ్మమ్మ, తల మాటనేకారే ! మీ గుండె పరిస్థితి ఏమీ బాగా లేదండీ. రక్తంపోటు కూడా ఎక్కువవుతోంది. అందుకని ఇంట్లోనే విశ్రాంతి తీసుకుంటుండండి. ఆలోచనలు తగ్గించుకోండి.... ఇదుగో రమణరావుగారూ, రికా ఒకటి పిలిచి బాబాయిగార్ని ఎక్కించండి ”

“నే వెళ్ళను” అన్నాను.

బంగారుపడ్డాడు మూర్తి. “మీరు రెస్ట్ తీసుకోవాలండీ.”

“కాసేపు ఇక్కడ కూర్చుంటే నీకేమయినా ఇబ్బందా ?”

“మళ్ళీ మీరా మాట అంటే నన్ను....”

“మరిహా మాట్లాడకు. నన్ను కూర్చోవీయ్. వంటరిగాఉంటే బోరు కొడుతుంది.”

మూర్తి ఇబ్బందిగా ముఖం పెడితే జాలేసింది. ‘అతనికి నా పట్ల గల అభిమానంవలన ఆ రకంగా అంటున్నాడు—అతని మాట వింటే ఏం పోయిందీ’ అనుకుని తేడామనుకుంటుండగానే ఒక కుర్రాడు హడావుడిగా లోపలికి పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

అతను మహాలక్ష్మి మనుమడు.

“డాక్టరుగారూ, మా తాత మిమ్మల్ని మళ్ళీ ఒకసారి రమ్మన్నాడంది. అమ్మమ్మ ఏమిటోలా ఉంది” అన్నాడు రొప్పుతూ.

నన్నవరో వెన్నుమీద చరిచినట్లయింది. “ఏమిటి వీళ్ళ అమ్మమ్మకి జబ్బు ?” అనడిగాను మూర్తిని.

అలా అడగడంలో అతనేమయినా అనుకుంటాడేమోనన్న ధ్యానే లేదు ఆ ప్రశ్న అడిగేప్పుడు నాలో.

“నువ్వు వెళ్ళవోయ్, ఇప్పుడే వస్తున్నానని చెప్పు.” అని ఆ కుర్రాడు వెళ్ళిపోయాక “మహాలక్ష్మమ్మ పదిహేను రోజులుగా మంచం మీద ఉంది. ఈరోజు గడవదు కూడా” అన్నాడు మూర్తి.

మెడికల్ చెప్ట్ సర్దుకుని “మరి నే వెళ్ళవస్తాను బాబాయిగారూ” అంటూ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

నాకు మనస్సంతా అదోలాగయిపోయింది.

మహాలక్ష్మమ్మ అంటే అప్పట్లో వారందరికీ బాగా గుర్తు. మాతరం యువకులు చాలామంది మనసుల్లో దీపం అయి వెలిగింది. నీతి నిజాయితీ మీద పెద్దగా గురి గౌరవం లేవి కుటుంబం వాళ్ళది అలాగని మరీ వీధివ వద్దారవి కాదు.

మా ఇంటి దొడ్డివాకిలి వైపు వాళ్ళ ఇల్లుండేది. అప్పటికి మహాలక్ష్మికి పెళ్ళికాలేదు. మనిషిమాత్రం గుర్రంలా ఎదిగిఉంది. శలవులకి నేను ఇంటికి రావడం ఆలస్యం. నాకు వినబడేలా పాటలు పాడేది. ఎవరి తోనో అంటున్నట్లు నన్నుద్దేశించి మాట్లాడేది. ఇవన్నీ అది వయస్సులోకి వచ్చిన మొదటి రోజులలో నన్నమాట.

రాను రాను మనిషి కొంచెం శృతిమించింది. వైగలు చేపేది. అటు కేసి రమ్మన్నట్లు తమ ఫలానాచోట ఉంటానన్నట్లు గుర్తులు చెప్పేది.

నేను వసుధః చొరవలేని మనిషిని. దానికితోడు మా అమ్మవాళ్ళకి మహాలక్ష్మి తత్వం తెలిసి ఉండటాన ఒక కన్ను నామీద వేసి ఉంచేవారు. పెగా ఫలానీ వారబ్బాయి అబ్బో ‘శ్రీరాముడు’ అని అనిపించుకోవాలన్న

తావత్రయం నాకు ఉండేదనుకుంటాను అప్పట్లో. ఇవన్నీ కలిసి నాలోని దైర్యాన్ని చంపాయి.

కాకపోతే ఆ అమ్మాయి అలా చొరవతీసుకుంటూ ఉండడం మాత్రం నాకు చాలా సరదాగా ఉండేది. అందుకనే నేనంటే విసుగు పుడుతుండేమోనన్న భయంతో మధ్య మధ్య మహాలక్ష్మీవంక చూసి నవ్వడం వంటివి చేస్తూ మా మధ్యనున్న ఆ మూగస్నేహం చావకుండా చూస్తుండేవాడివి.

నాకన్న సంవత్సరం ముందు మహాలక్ష్మీకి పెళ్ళయింది.

నాకూ పెళ్ళయి మా రాజ్యం కాపరానికి రావడంతో నాపట్ల మహాలక్ష్మీ శ్రద్ధ వన్నగిలి పోతుండనుకున్నాను కాని అలా కాకపోగా మా ఆవిడ చూస్తుండన్న భయమయినా లేకుండా నన్ను చూపులతో వేటాడేది. రాజ్యం చూస్తుండేమోనని ఖంగారుగా ఉండేది నాకు.

ఒకసారి శ్రావణమాసం నోములకి పిలిచేందుకు మా ఇంటికి వచ్చింది మహాలక్ష్మీ. ఇంతో నేనూ, మా రాజ్యం మాత్రం ఉన్నాము.

“అక్కయ్యగారూ” అంటూ లోపలికి వచ్చి నన్నుచూసి నవ్వింది. అంతవరకు నాతో మాట్లాడుతున్నదల్లా మా రాజ్యం గభాలున లేచి,

“సంపుదగ్గర బిందె ఉంది. తీసుకోస్తాను. ఇక్కడే ఉండు మహాలక్ష్మీ” అంటూ దొడ్లోకి వెళ్ళింది.

నన్నుచూసి మళ్ళీ నవ్వింది మహాలక్ష్మీ. ఆవప్పు నా మగతనాన్ని సవాలు చేస్తున్నట్లు అనిపించింది నాకు. గభాలున లేచి మహాలక్ష్మీని రెండు చేతులతోను పొదివి పట్టుకుని గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకున్నాను.

అంతలో మా ఆవిడ రావడంతో ‘థాంక్స్’ అని గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయింది మహాలక్ష్మీ. ఆయితే ఆ ‘థాంక్స్’ నాకో మా ఆవిడకో ఆర్థం కాలేదు నాకు.

మూర్తి రాకతో నా ఆలోచనలని అవి లేచి నిలబడి “ఎలా ఉండయ్యా ఆవిడకి ?” అనడిగాను.

“పోయిందండి”

క్షణకాలం కళ్ళు మూసుకున్నాను. నవ్వుతూ, కవ్వీస్తూ నేను గుర్తుంచుకున్న మహాలక్ష్మి అగవడింది.

మాట్లాడకుండా బయటకువచ్చి నేరుగా మహాలక్ష్మి ఇంటికేసి నడిచాను. ఆవిడ మొగుడు పానీ దుకాణంపెట్టి బాగా సంపాదించి పెద్ద బజారులో ఇల్లు కట్టాడు.

నే వెళ్ళేసరికి తతంగం జరుగుతూంది. పసుపు కుంకుమ జల్లారు. ఆ పసుపు కుంకుమల మధ్యగాపండిన ముత్తయిదువులా కనబడింది మహాలక్ష్మి మొహం.

“ఊళ్ళోని పెద్ద ఘటాలు ఒక్కొక్కరు రాలిపోతున్నారు” అన్నాడు ఒకాయన. ఆ మాట విన్న ఇద్దరు ముగ్గురు నావంక చూసిన చూపు ఎందుకో నాకు గుండెల్లో గుచ్చుకున్నట్లయింది.

‘ఇదుగో పాపం ఈయన ఉన్నాడు. ఇంకెంతకాలంలే ? రోజులలో పడ్డాడు’ అంటున్నట్లనిపించింది.

మహాలక్ష్మి మొగుడ్ని పరామర్శించుడా మనుకున్న వాడినల్లా వెనక్కితిరిగి ఇంటికి బయలుదేరాను.

“మీ మహాలక్ష్మి పోయిందిటగా” అంది రాజ్యం ఇల్లు చేరగానే. మాట్లాడకుండా రాజ్యంవంక చూశాను.

మనిషి వదిలిపోయింది. జుట్టు ముగ్గుబుట్ట. కూర్చుంటే లేవలేదు. ఏభయి సంవత్సరాలక్రితం రాజ్యానికి ఇప్పటికీ తేడా ఏమిటి ? ఆరవిరిసిన పువ్వులా ఇంటికి వచ్చింది అప్పుడు....

నవ్వింది రాజ్యం. “ఏమిటి అలా చూస్తున్నారు ?”

“మనం మాత్రం ఇంకెన్నాళ్ళు బతుకుతామంటావు రాజ్యం ? ఈ నాలుగవ మజిలీ దాటడంలో ముందు వెనక అంతే. ఈ పందెంలో ఎవరు గెలిస్తే వారు అదృష్టవంతులు”

“నిజంగా మహాలక్ష్మి చావు ఎందరికి వస్తుందంటారు ? ఇంత పసుపు, కుంకుమలతో వెళ్ళిపోయింది. అంతటి అదృష్టంకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. ఈరోజే అదయితే మహానందం.”

“అవేమాట అత్తయ్యా కుభమాఅని.... అయినా మావయ్య గారికి ఊళ్ళోని ఆలోచనలన్నీ కావాలి.... మనవళ్ళు చదువులు, పెళ్ళిళ్ళు ఇంకెన్ని జరగాలి మీచేతిమీదుగా” అంది అప్పుడే లోపలికి వచ్చిన సువర్చల.

సువర్చల మా రెండవ కోడలు.

“తాతయ్యా, తాతయ్యా ఇందాకనుంచి ఎక్కడికి వెళ్ళావు నాకు చెప్పకుండా” అంటూ మా మోహనుడు వచ్చి అమాంతం నా వదిలోకి ఎగిరాడు.

ఎందుకనో ఒళ్ళంతా కుదిపినట్లయింది వాడు ఎగిరిన ఎగురుకు. “అబ్బి మెల్లిగా నన్నా” అన్నాను—వాడు యెక్కడ పడతాడోనని పొదివి పట్టుకుంటూ.

“వెధవకానా, తాతయ్యమీదికి అలా ఒంటికాలిమీద యెగురుతావేం? తాతయ్య పెద్దవారని యెన్నిసార్లు చెప్పాలి నీకు” అంది సువర్చల కొడుకుని కోప్పడుతూ.

“పెద్దవాడినేలే అమ్మాయ్, కాని చిన్నవాడిదగ్గర మనమూ చిన్నవాడిలా ఉంటేనే వాడికి మనకిమధ్య స్నేహంపెరుగుతుంది.”

“వీడి హడావుడికి తట్టుకోవద్దూ మీరు? ఇందాకంతే అత్తయ్యని ‘మీకు ఓపికలేదు. పడుకోండ త్తయ్యా’ అంటే పనివేళా శైలజిని యెత్తుకున్నారు. అది కాస్తా కూస్తా పిల్ల ఏమన్నానా ! చంకలో కూర్చుని ఒక్క ఎగురు ఎగిరింది. ఈవిడేమో ఆ వళంగా వెనక్కి పడిపోయారు. అప్పుడు తేనెలూ, గూకోజులూ, నానా అంగారయిపోయింది. పెద్దతనమా మరోహాటా?”

నాకు చర్రునకోసం వచ్చేసింది. మాట్లాడితే పెద్దతనం, పెద్దతనం; అందుకనే “ఒరేయ్ వెధవాయ్, మేం పెద్దవాళ్ళం మాదగ్గరకు ఎవరూ రాకండి” అన్నాను వీడిలోవున్న మోహనుణ్ణి.

వాడు తెల్లబోయాడు. సువర్చలకూడా మాట్లాడకుండా వెళ్లిపోయింది లోపలికి.

నిద్దరోతున్నవాడినల్లా దాహంవేయడంవలన మెలకువ వచ్చేసింది. “అమ్మాయి సువర్చలా” అని పిలువబోయినవాడినల్లా ఆగిపోయాను.

అబ్బాయి, కోడలు గదిలో మాట్లాడుకోవడం వినబడుతోంది....

“మరీ మీ నాన్నగారికి ‘పెద్దవారు’ మీరు అంటే కోవం” అంది సువర్చల.

“అవునే, నాకు ముప్పయి ఏళ్ళు. ఒక్క పిల్లాడు ఉన్నప్పుడు నేవింకా చిన్నవాడినేనన్న భావం ఉండేది. ఇప్పుడు ఇద్దరు పుట్టాక పెద్దవాడినయిపోయా ననిపిస్తోంది.”

“దానికి, దీనికి సంబంధం ఏమిటో?”

“పెద్దవాడి నయ్యానన్న భావం కొంచెం బాధగా గూడా ఉంటోందని.... ‘నాలో శక్తి ఉంది’ అని పెద్దవాళ్ళకూడా వారిని వారునమ్మించుకుండుకు ప్రయత్నిస్తారు. అటువంటి సమయంలో పాటికి వదిలార్లు మీరు పెద్దవారు, నుంచోలేరు, వడుకోండి అని అనడం కొందరికి విసుగ్గా అనిపిస్తుంది. అప్పుడే వాళ్ళని ‘చివరి ప్రయాణానికి’ తయారు చేస్తున్నట్లు బాధపడతారు.”

“అ త్తయ్యమాత్రం పెద్దవారుకారూ ?”

“మగాడికి అహంకారం ఉంటుంది. అది చావకూడదు. మునలి వాడి ననుకుంటే ఇంకా ఏం కారం ఉంటుంది?”

సువర్చల విసుక్కుంది. “ప్రతిదానికి ఏమిటో మాట్లాడుతారు.” అంటూ.

“చూడు సువర్చలా, నీకు నాకూ తలిదండ్రులున్నారు. వాళ్ళు వలుగురూ బ్రతికి ఉండటం మన అదృష్టం అంటాను. వాళ్ళు చల్లగా ఉన్నప్పుడు మనం చిన్న పిల్లలమే : అది ఎంత తృప్తి నిస్తుంది

దంటావు!.... నా కెప్పుడూ ఎవరయినా పోయారని వింటే ఇదే భయం వట్టుకుంటుంది. మీ నాన్నగారు అమ్మ పెద్దవారయిపోయారని, వాళ్ళు ఒకరోజున.... ఆలోచించలేను సువర్చలా ఆపైన. అంత భయం వేస్తుంది. మా ఆఫీసులో ఎక్కువమంది నా వయస్సువాళ్లే. ఏడాదికి ముగ్గురు నలుగురికి తండ్రో, తల్లీ పోతున్నారు. నావంతు ఎప్పుడు వస్తుందోనని వణికి పోతుంటాను.

“అందుకనే నే చెప్పేది వీళ్ళింక ఎన్నాళ్ళో ఉండరు. ఉన్నాన్నాళ్ళు వీళ్ళ మనస్సు నొప్పించకుండా ప్రవర్తించుకోడం మన విధి. ఇహ పడుకోవియి నన్ను.”

నాకు దాహం ఎగిరిపోయింది.

విద్ర లేచేసరికి ఇల్లు కొంచెం హడావిడిగా ఉంది. రాజ్యం మంచం మీద పడుకుని ఉంది.

గభాలువ దగ్గరకు వెళ్ళి “రాజ్యం ఏమిటి పడుకున్నావు?” అనడిగాను.

మాట్లాడలేదు.

తట్టి పిలుద్దామని చేయి వేసేంతలో వేణుగోపాలుడు వచ్చాడు. “అమ్మకి జ్వరం వచ్చింది నాన్నగారూ, ఇందాక శైలజని వేసుకొని వడిందిట. చెబుతే వినదు. పెద్దతనమమ్మా అంత తాపత్రయం ఉండకూడదంటే పిల్లల్ని పట్టుకుని వదలదు. వంటింట్లో చాప వేసుకుని పడుకునిఉంటే అనుమానంవచ్చి చూశాను. వళ్ళు కాలిపోతోంది.” అన్నాడు.

అలా చూస్తుండిపోయాను.

పరుపుమీద ఉండా, లేదా అన్నట్లుగా అతుక్కుపోయి ఉంది రాజ్యం. పూర్వపు ఆ నునుపు! శక్తి ఏమయిపోయాయి ఈ మనిషిలో. నాచేత ఒక్కపనికూడా చేయనీయకుండా నా పనులూ, ఇంటి పనులూ తనే స్వయంగా చేసుకుపోయేది. కష్టసుఖాల్లో పాలు పంచుకుని నాకు ఆనందాన్ని, తృప్తిని కలిగించడమే తన లక్ష్య మన్నట్లుండేది. మాది ఏభయి సంవత్సరాల స్నేహం. అటువంటి మనిషి ఈనాడు.... అయిపోయిందా— వన్ను నా మానాన వదిలి వెళ్ళిపోతుందా? వంటరిగా నా జీవితం....

“నాన్నగారికికూడా బత్తాయి రసం ఇస్తున్నావా? ఇంతవేసా ?”
అంటున్నాడు వేణుగోపాల్.

“తీసుకోండి మావయ్యా”

“నాకేం వద్దమ్మా” అన్నాను నీటిపొరలగుండా రాజ్యం అగవడు
కోంది.

తిరిగి నా గదిలోకి వెళ్ళిపోయాను.

“మీ నాన్నగారి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. చూశారు”
అంటోంది సువర్చల మెల్లిగా.

“అవును. ఆయన మా అమ్మని ఏనాడూ కష్టపెట్టలేదు. బలహీను
రాలని కంటికి రెప్పలా పిల్లలా కాపాడారు.”

అది పిల్లల అభిప్రాయం. నిజానికి విజంకూడా అదే. నేను రాజ్యం
మీద యేనాడూ చేయిచేసుకుందిలేదు. ఎప్పుడయినా తిట్టినా అది దాని
మంచికోసమే.

మా పెద్దవాడు పుట్టినతరువాత మనిషి మరీ బలహీనంగా ఉందని,
డాక్టరు దగ్గంటు తీసుకెళ్ళి పరీక్ష చేయించి మందులుతెచ్చి రోజూ వాడ
మన్నాను. రాజ్యానికి మందులమీద నమ్మకం బొత్తిగా లేదు తీసు
కుంటున్నానని చెబుతుండేది. ఒకరోజు అనుమానంకలిగి చూస్తే మందు
లన్నీ ఆలాగే ఉన్నాయి. నాకు వళ్ళు మండిపోయింది. చచ్చేట్లు చీవాట్లు
వేగాను. కోపం తగ్గలేదు. చే యెత్తాను. కాని కొట్టబుద్ధి కాలేదు. కోపం
తగ్గలేదు. ఆ మందులన్నీ తీసుకుపోయి రోడ్డుమీద పారేశాను.

మధ్యాహ్నం ఇంటికి వచ్చేసరికి మందులన్నీ ఏరి తెచ్చుకొని
అలమారులో పెట్టింది. పారేయడంలో పగిలిపోయినవికూడా తెచ్చుకుంది.

జాలేసింది. సాయంత్రం మళ్ళీ కొత్తవి తెచ్చాను. అనాటినుంచి
ఇప్పటిదాకా మందు తాగనసలేదు

కొంచెం కాలంపాటు స్నేహితుడుగా ఉండి విడిపోతుంటే ఆ
ఎడబాటుకి బాధ పడతారు. కావాలంటే—డబ్బుకు లక్ష్యపెట్టకపోతే—వాళ్ళు
ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు కలుసుకోగలరు. అయినా ఏచారపడతాడు.
మెత్తని మనస్సుగలవారయితే ఏడుస్తారు.

అటువంటిది ఏభయినంవత్సరాల స్నేహం తరువాత ఎడబాటుకలు గుతే - అందులోనూ మళ్ళీ జీవితంలో ఎంత ప్రయత్నించినా కలుసు కోలేని ఎడబాటు కలిగితే....

గుండె బరువెక్కిపోయింది. నొప్పిగాకూడా ఉంది. డాక్టరుమూర్తి 'ఆలోచించు' అంటాడు. కానీ ఎలా? కదలద్దంటాడు. అయినా రేచాను. ఎందుకో రాజ్యం నానుంచి దూరమయిపోతుందన్న దిగులు నన్ను బల హీనుడ్ని చేపేస్తోంది. రాజ్యం పడుకున్న మంచం దగ్గరగా వెళ్ళి నిలబడ్డాను.

ఏదో లోకంలో ఉండి ఉపిరి పీలుస్తున్నట్లుంది.

"రాజ్యం" మెల్లిగా పిలిచాను.

పలకలేదు.

పడకకుర్చీ లాక్కుని ఆమె మంచం ప్రక్కనే కూర్చున్నాను.

నాకు కొన్ని ప్రస్ఫుపుల్స్ ఉండేవి. నా పనులు నేను చేసుకో కోవడం అందులో ముఖ్యమయినది. చిన్నతనంనుంచి తలంటుకోవాలన్నా నా అంతట నేనే అంటుకునేవాడిని. రాజ్యం కొపరానికి వచ్చినాకూడా అదే అలవాటు కొనసాగించ దలుచుకున్నాను. అయితే నేను ఉపాంచనిది ఒకటి ఉందన్న విషయం తరువాత తెలిసింది.

ఏదో సత్రికలో పడిన వ్యాసం ఒకదాన్ని తెచ్చి నాకు ఇచ్చింది. రాజ్యం ఒకరోజున.

"ఎందుకు ?" అని అడిగితే "చదవండి మిమ్మల్ని గురించే" అంది నవ్వుతూ.

ఆడది తన భర్త తనమీద పూర్తిగా ఆధారపడితే ఎంతగా అనంద పడుతుందో వివరించే వ్యాసమది.

చదివి 'రేపటి నుంచి' అన్నాను నవ్వుతూ.

ఆ రోజు మొదలు నాలో బద్ధకం పెరిగిపోయింది. ప్రతి చిన్న పనికి రాజ్యం కొవాలి. అదే మహారాజయోగం ఈనాటిదాకా జరిగిందినాకు. చెబుతే సిగ్గుగా ఉంటుందిగాని బంధువు లెవరయినా వాళ్ళ ఇంటికి పిలిస్తే

వెళ్ళేందుకు సందేహించేవాడివి. ఆ కొన్నాళ్ళు యెడబాటు భరించవలసి ఉంటుందని.

రాజ్యంలేని జీవితం ఊహించుకోలేను. నే నెవరికీ అన్యాయంచేయలేదు. భగవంతుడు కరుణాసముద్రుడంటారు. నా ఈకోర్కె తీర్చలేదూ, ఎదురుగా గోడకి వేళ్లాడదీని నిత్యం దూపదీప నైవేద్యాలందుకుంటున్న ఆ విగ్రహాన్ని చూస్తుండీపోయాను. అలా కూర్చుంటే గుండె నొప్పి రానురాను ఎక్కువ కాసాగింది. కళ్ళు మూసుకున్నాను కాపేపు ఆ విగ్రహం లీలగా కనబడి అదృశ్యమయింది....

చిటపటలాడుతూ మందపోతోంది. వాటిమధ్యన నా రాజ్యం భౌతిక రూపం అదృశ్యమయిపోతోంది. చూస్తూ ఉండీపోవడం తప్ప నే చేయగలిగింది లేదు.

వెనకనుంచి శ్రీనివాసు నన్ను మెల్లిగా తట్టి "అయిపోయింది పదండి వాన్నగారూ" అన్నాడు.

యాంత్రికంగా వెనక్కి తిరిగి రాజ్యంలేని లోకంలోకి అరుగు పెట్టాను..... దూరంగా మా ఇల్లు అగవమతోంది.

మా అమ్మని దహనంచేసి ఇంటికివచ్చి రాజ్యం వడిలో తల పెట్టుకుని "వంటరి వాళ్ళమయిపోయాము రాజ్యం" అని బావురుమన్నాను ఒకనాడు.

కావి ఈనాడు నా రాజ్యం ఏది ; ఎవరు నన్ను ఓదార్చేవాళ్ళు ; 'వంటరి పక్షి వయ్యాను' అనుకున్నాను. ఆ నిజం నన్ను దహించి వేస్తూంది.

అరుగుమీద కూలబడ్డాను. ఈ గడచిన ఇన్ని సంవత్సరాలుగా రాజ్యం నా పక్కవ రేకుండా నేను పడుకున్నరోజులు బహుకొద్ది. ఎవరయినా ఏమయినా అనుకుంటారేమోనన్న భయంలేకుండా ప్రత్యేకం మా ఇద్దరికోసం ఒక పడకగదికూడా కట్టించాను. మా ఇంట్లో అదొక పవిత్ర దేవాలయంగా చూసుకునేది రాజ్యం.

ఆ గదిలోకి వెళ్ళాను. గదంతా బోసిపోతోంది. 'రాజ్యం' అని పిలిచాను.

ఎవరు పలుకుతారు ?

‘రాజ్యం’ పెద్దగా పిలువాలనుకున్నాను. గొంతు పూడిపోయింది. కుళ్ళికుళ్ళి ఏడ్చాను.

నా కన్నీటితడికి నాకే మెలకువ వచ్చేసింది. ఊపిరి ఆందటం లేదు.

కళ్ళు విప్పిచూస్తే నాకు మొదటగా కనబడింది నా కాళ్ళదగ్గర పెద్ద బొట్టుతో కూర్చుని ఉన్న రాజ్యం. నా ఆనందం వర్ణనాతీతం. నా రాజ్యం నాకు దూరం కాలేదు. కాకూడదు.

“రాజ్యం” పెద్దగా పిలువాలనుకున్నాను కాని వెగిలిరాలేదు.

నా ముఖంలోకి ఆదుర్దాగా చూస్తోంది రాజ్యం. గుడ్లనీరు గుడ్లలోనే కుక్కుకుబోంది.

‘స్పృహ వచ్చినట్లుంది పిలవండి’ అంటున్నారు ఎవరో. ఎవరో నాకు తెలియడం లేదు. నూతిలోంచి వినబడుతున్నట్లున్నాయి. వాళ్ళ మాటలు.

ప్రయత్నంమీద కళ్ళు తిప్పాను, శ్రీనివాసు ఆగపడ్డాడు.

వీ డెప్పుడు వచ్చాడు? ప్రక్కనే వాడి భార్య పద్మావతి నిలబడి ఉంది. ఏడుస్తోంది.

నా కాళ్ళర్యం వేసింది. తల తిప్పి చూడబోయాను. కాని సాధ్యం కాలేదు.

‘నీ కోసం చూస్తున్నారరా నాన్నగారు-వేణూ ఇటురండి’ అని శ్రీనివాసు మాటలు కాబోలు మెల్లిగా వినబడ్డాయి.

వేణూ, వాడి భార్య సువర్పలా వచ్చి శ్రీనివాసు ప్రక్క-వ నిలబడ్డారు.

గుండెల్లో నెప్పిగా ఉంది. ఊపిరి ఆడనట్లుగా ఉంది.

“ఏమిటి దంతా!” ప్రయత్నంమీద అడిగాను.

“ఏమిటో మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడ్రా ఆయన్ని చూడం దబ్బాయి” అన్నారెవరో.

నా మాటలు బయటికి రావడం లేదన్నమాట.

“ఏమిటి నాన్నగారూ?” అడుగుతున్నాడు శ్రీనివాసు నాచెవి దగ్గర నోరు పెట్టి.

సాధ్యమయినంత కలయ చూశాను, నాకు ఆక్కిజను ఎక్కిస్తున్నారనుకుంటూ రాజ్యంవేపు చూశాను. గొళ్ళున ఎదుస్తుంది.

అప్పుడర్థమయింది.

డాక్టరుమూర్తి నాడి పరీక్షిస్తున్నాడు. అతని ముఖంలో ఆందోళన ప్రస్ఫుటంగా అగపడుతోంది.

మళ్ళీ రాజ్యంవంక చూశాను. “నన్ను వదిలిపోతారా” అన్నట్టు దీనంగా చూస్తోంది.

నాకు చెప్పాలని ఉంది. ‘అవును రాజ్యం ఈ విషయంలోమాత్రం నేను స్వార్థపరుడే ! నువ్వలేవి ఈలోకం నేను భరించలేను. ఆడ దానివి—నీకు ఓర్పు ఇక్కవ. అందుకనే ఈ పందెంలో నేనే గెలుస్తున్నాను’ అని.

కాని మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించలేదు. లాభంలేదని తెలుసును గవక.

నా కంటినిండుగా రాజ్యాన్ని చూస్తుందిపోయాను.

నా మనస్సు ఎక్కడికో తేలిపోతోంది.

రాజ్యం నా కంటికి రానురాను మసక మసకగా అగపడుతోంది. *